

N. 234383
DOCTRINA

CRISTIANA,

*AITA GASPAS ASTETE,
Jesuitac erderaz
eguiña.*

IPIÑI ZUAN EUZQUERAZ

DON JUAN DE IRAZUZTA,
Erretore Hernialdecoac, ceña
dán Provincia Guipuzcoacoan
Eta añaditu-cion Encarnacio-
co, eta Eucaristiaco Miste-
rio-en explicacioa, bay ta-
ere confesio on baten con-
dicioac, eta Acto Fede-
co, Esperantzaco, ta
Caridadecoac.

BEAR DAN BECELA,
1814. Urtean.

Tolosan : Liburuguille Don
Francisco de la Lama-ien
Echean,

AVISOA PECATARI GU-
cienzat ona.

UTCI ezazu becataria,
lén baño lén pecatua,
aparta zaitez ocasiotic,
ceñean zauden sartua.

Izan diteque gaurco gabean
zuen ocan iltcea,
baita - ere bigar baño lén
infernuetan sartcea.

Uti ditzagun vicio aec,
ceñac gauzcaten galduric,
eta escatu barcacioa,
Jaungoycoari bertatic.

Liburu onetan esaten dana
sinistu , eta obratu,
goza dezagun beti Gloria
han gaitecen descansatu.

DOCTRINA CRISTIANA-
ren sarrera.

CRistau fiel guztiac
daude obligaturic
Gurutcea adoracera,
eta devocio izatera:
cergatic Cristoc han
salvatu guinduzan
gure becatuetatic,
eta etsayen mendetic.

Argatic zaite jarri,
santiguatcera sarri,
bai ta ere ciñatcera,
iru gurutce eguitera,
becoquian lénena,
aoan bigarrena,
bestea bularretan
iru lecu oetan.

Becoquian libratcea-gatic
pensamentu gaiztoetatic,
aoan libratceagatic
itz gaiztoetatic,
bularretan libratceagatic
obra, ta deseo gaiztoetatic
eguizu bada bereala
esaten dezula onela.

Gurutce Santuaren, señalea-
gatic ✠, gure etsaietatic ✠
libra gaitzazu gure Jauna, ta
Jangoicoa ✠, Aitaren, ta Se-
mearen, ta Espiritu Santua-
ren icenean ✠. Amen Jesus.

PATER NOSTERRA.

A Ita gurea, Ceruetan zau-
dena : santificatua izan
bedi zure icena : betor gugana
zure Reinua : eguin bedi zure
vorondatea, nola Ceruan, ala

lurrean: egun iguzu gure egu-
neroco oguia; eta barca guiz-
quigutzu gure zorrac, guc gu-
re zordunai barcatcen diegun
becela: eta ez gaitzatzula utci
tentacioan erorten: baicic li-
bra gaitzatzu gaitcetic. Amen
Jesus.

AVE MARIA.

AVE Maria, graciaz be-
tea, Jauna da zurequin:
bedeincatua cerade zu andre
guztien artean, eta bedeinka-
tua dá zure sabeleco frutua
Jesus. Santa Maria, Jaun-
goycoaren Ama, erregutu
ezazu gu pecatariocgatic orain
eta gere eriotzaco orduan.
Amen Jesus.

CREDOA.

NIC sinisten det Jaungoi-
co Aita guciz poderoso
Ceruaren, eta lurraren Cria-
dorea gan. Eta aren Seme ba-
car, Jesu Cristo gure Jauna-
gan. Ceña concebitu zan Es-
piritu Santuaren obraz, eta
virtutez: Jayo zan María Vir-

gina-gandic. Padecitu zuan
Poncio Pilatos en aguintearen
azpian, izan du zan cruci-
ficatua, illa, eta enterratua.
Getsi zan infernuetara, pistu-
zan illen artetic iru garren egu-
nean. Igozan Ceruetara, anda-
go eseriric Jangoico Aita guciz
Poderosoaren alde escuitic.
Andic etorrico da viciac, eta
illac juzgateera. Nic sinisten det
Espiritu Santuagan. Eliza Ama
Santa Catolica, Santuen Co-
munioa, pecatuen barcacioa,
araguiaren resurreccioa, eta vi-
citzá seculacoa. Amen.

SALVEA.

JAungoicoac salva zaitzala
Erregiña misericordiarén
Ama, vicitza, dulzura, eta
esperanza gurea, Jaungoicoac
salva zaitzala, zure deyez gau-
de Eva-ren ume desterratuac.
Zu gana gaude suspirioz, sen-
timentuz, eta negarrez negar-
rezco lecu onetan. Ea bada
gure Abogada, itzuli itzatzu

gugana zure begui misericor-
diosoac. Ta destierro onetatic
irteten gueradenean eracutsi
eguiguzu Jesus, zure sabeleco
frutu bedincatua. O clementi-
sima! O piadosa! O misericor-
diosa! O dulce Virgiña Maria!
Erregutu ezazu gugatic, Jan-
goicoaren Ama Santa, mere-
ci dezagun alcanzatcea Jesu-
Cristoren promesac. Amén.

*Jangoicoaren Legueco Manda-
mentuac dirade amar.*

Lenengo irurac pertenece-
cen zaizca Jangoicoaren hon-
rari, eta beste zazpirac progi-
moaren provechuari.

Leuegoa, Jaungoicoa amat-
cea gauza guztien gañean.
Bigarrena, Juramentu alferric
ez eguita.

Irugarrena, Jay egunac san-
tificatcea.

Laugarrena, Aita, eta Ama
honratcea.

Bostgarrena, iñor ez illtcea.
Seigarrena, Lujuriaco pe-

caturic ez eguitea.

Zazpigarrena, ez ostutcea.

Zortcigarrena, testimonio falsoric ez jasotcea, eta guezurric ez esatea.

Bederatcigarrena, progimoa-ren emazteric ez deseatcea.

Amargarrena, besteren gauzaric ez deseatcea.

Amar Mandamentu oec encerratcen dira bitan, seruitcean, ta amatcean Jaungoycoa gauza gucien ganean, eta progimoa gueren buruac becela.

ARTICULU FEDECOAC *dirade amalau.*

Lénengo zazpirac pertene-
citen zaizca Divinida-
deari, eta beste zazpirac gu-
re Jaun Jesu-Cristo Jaungoi-
co, ta Guizon eguiazcoaren
Humanidade santuari.

*Divinidadeari perteneçitcen
zaizcanac dirade oec.*

Lénengoa, sinistea Jaun-
goyco guciz poderoso
baear bategan.

Bigarrena, sinistea Aita dana.
Irugarrena, sinistea Semea
dana.

Laugarrena, sinistea Espiri-
tu-Santua dana.

Bostgarrena, sinistea Cria-
dorea dala.

Seigarrena, sinistea Salva-
dorea dala.

Zazpigarrena, sinistea Glori-
ficadorea dala.

*Humanidade Santuari perte-
necitzen zaizcanac didade oec.*

L Enengoa, sinistea Jesu-
Cristo gure Jauna Gui-
zona dan partetic, concebitu
zala Espiritu Santuaren obraz.

Bigarrena, sinistea jayo-
zala Santa Maria Virgiña gan-
dic, Señora aù zala Virgiña
Cristo jayo baño lén, jayot-
cean, eta jayo ezquero.

Irugarrena, sinistea recibi-
tu cituala eriotza, eta pasioa,
gu peccarioc salvatcea-gatic.

Laugarrena, sinistea jetsi
zala infenuetara, eta aren
etorrera santuaren ichodeten

ceuden anima justuaec libra-
tu cituala.

Bostgarrena , sinistea Re-
sucitatu zala illen artetic iru-
garren egunean.

Seigarrena , sinistea igó
zala Ceruetara , eta dagoala
eseriric Jaungoico Aita guciz
Poderosoaren alde escuitic.

Zazpigarrena, sinistea etor-
rico dala viciac , eta illac juz-
gatcera; au dá , onai ematera
Gloria , ceren aren manda-
mentuac gorde cituen , eta
gaiztoay pena seculacoa ce-
ren gorde ez-cituen. Amen.

*Doctrina Cristianaren decla-
raciona galdetcen , eta eran-
zuten dala.*

G Aldetcen det. Cerade
Cristava?

Eranzuten det. Bay jauna,
Jaungoycoaren graziaz,

G. Cristavaren icen ori nor-
gandic izán cenduan?

E. Cristo-gure Jauna-gandic.

G. Cér esan nai du Cristayac?

E. Cristoren Guizona.

G. Cér aditcen dezu Cris-
to-ren guizona-gatic?

E. Cristoren Fedea duan gui-
zona, ceñac recibitu zuan ba-
tayatcean, ta dagoana ofreci-
turic aren servicio santura.

G. Cer dá cristavaren señalear?

E. Gurutce Santua.

G. Cergatic?

E. Cergatic dán Cristo cruci-
ficatuaren figura, bada gu-
rutcean redimitu guinducen.

G. Cembat modutan eguiten
dù Cristavac señalear hau?

E. Bitan. G. Cein dirade?

E. Ciñatcea, eta santiguatcea.

G. Cer gauza dá ciñatcea?

E. Iru gurutce eguitea escuico
escuaren aurreneco beatzare-
quin, lénengoa becoquian,
bigarrena aoran, irugarrena
bularretan, itz eguiten dala
Jainco gure Jaunarequin.

G. Eguizu nola?

E. Gurutce Santuaren seña-
leagatic ✠, gure etsayeta-
tic ✠ libra gaitzatzu, gure
Jauna, eta Jaungoycoa ✠.

G. Cergatic ciñatcen cerade

becoquian ?

E. Libratceagatic Jangoicoac
pensamentu gaizto-etatic.

G. Cergatic aoan ?

E. Libratcea-gatic Jangoicoac
itz gaizto-etatic.

G. Cergatic bularretán ?

E. Libratceagatic Jangoicoac
obra, ta deseo gaiztoetatic.

G. Cer dá santiguatcea ?

E. Eguitea Gurutce bat escui-
co escuaren beatz biaquin
becoquitic bularreraño, eta
sorbalda ezquerrecotic es-
cuicoraño, deitzen zayola
Trinidad Santísimoari.

G. Eguin ezazu nola ?

E. Aita-rén, eta Semea-rén,
eta Espiritu-Santuaren ice-
nean ✠. Amén Jesus.

G. Noiz eguin bear dezu
señale haú ?

E. Obra onen bat asitcen dan
guztian, edo arquitcen nai-
cenean necesidade, tenta-
cio edo peligroren batean,
principalmente oetic jai-
quitcean, echetic irtetean,
Elizan sartcean, jatera-

coan , eta ló eguítectoan.

G. Cergatic orrembeste bider?

E. Cergatic tempora , eta le-
cu guztian gure etsayac
perseguitcen gaituen.

G. Cér etsay dirade oriec ?

E. Mundua , Demonioa , eta
Araguia.

G. Esan eguidazu bada , Gu-
rutceac badu virtutea etsay
orien contra? E. Bay Jauna.

G. Nundic izan dú zuan Gu-
rutceac virtute ori?

E. Vencitceagandic Christoc
Gurutcean etsai oyec bere
Eriotzarequin.

G. Gurutcea adoratcen dezu-
nean , cér esaten dezu?

E. Adoratcen , ta bedincatcen
zaitut Cristo , cergatic zure
gurutce Santuarequin Re-
dimitu cenduan mundua.

DOCTRINA CRISTIANA- ren particioa.

ECusi det cristava cerana
cristavaren icena - ga-
tic , eta señalea gatic : Esan

eguidazu oraiñ : Cembat
gauza jaquin bear ditu Cris-
tauba uso razoezcora izate-
ra elcen-danean?

E. Lau gauza. G. Ceiñ dirade?

E. Jaquitea cér sinistu bear-
duan, cér oracio eguin bear-
duan , cér obratu bear-
duan, eta cér recibitu bear-
duan.

G. Nola jaquingo dú cér si-
nistu bear duan?

E. Jaquiñarequin Credo a edo
Articulu Fedecoac.

G. Nola jaquingo dú cér ora-
cio eguin bear duan?

E. Jaquiñarequin Paternoster-
ra, ta Elizaco beste oracioac.

G. Nola jaquingo dú cér
obratu bear duan?

E. Jaquiñarequin Jaungoicoa-
ren legueco Mandamentuac
eta Eliza Ama Santarenac,
eta Obra Misericordiazcoac.

G. Nola jaquingo dú cér reci-
bitu bear duan?

E. Jaquiñarequin Eliza Ama
Santaren Sacramentuac.

*DOCTRINA CRISTIANA-
ren lénengo partea, ceñean de-
claratcen diraden Credoa,
eta Articuluas.*

G. **N**orc esan zuan Credo?

E. **N** Apostoluac.

G. Certaco? E. Guri Fede
Santuco gauzac eracusteco.

E. Tazuc certaco esaten dezu?

E. Christavac degun Fede aú
confesatceco.

G. Cer gauza dá Fedea?

E. Ecusi ez deguna sinistutcea.

G. Ecusi cenduan zuc Chris-
to jayotcen? E. Ez Jauna.

G. Ecusi cenduan iltcen, edo
Cervetara igotcen?

E. Ez jauna. G. Sinisten dezu?

E. Bai jauna sinisten det.

G. Cergatic sinisten dezu?

E. Cergatic Jangoicoac re-
belaturic, Eliza Ama san-
tac onela eracusten duan.

G. Cer gauza dirade Cristauac
becela dituzunac, eta sinis-
ten dituzunac?

E. Ama Eliza Santa Erroma-
coac dituanac, eta sinis-
ten dituanac.

G. Cer dá zuc , eta Erroma-
co Elizac dezuena , eta si-
nisten dezuena ?

E. Articulu Fedecoac princi-
palmente , Credoan dau-
den becela.

G. Cer gauza dirade Arti-
culu Fedecoac ?

E. Dirade Fedeco misterio
principalenac.

G. Certaco dirade Articulo
Fedecoac ?

E. Emateco noticia Trinidad
Santisimarena , ta gure Re-
dentore Jesu-Cristorena.

G. Nor dá Jaungoicoa ?

E. Dá gauza bat esan , eta
pensatu alditequean baño-
ere excelenteagoa , ta admi-
rable-agoa ; Jaun bat infi-
nitamente Poderosoa , Sa-
bioa , Justoa , principioa,
eta fiña gauza guztiena.

G. Trinidad Sātisimoa nor dá ?

E. Dá Jaungoicoa bera , Aita,
ta Semea ta Espiritu Santua,
iru persona diferenteac , ta
Jaungoico eguiazco bat.

G. Aita Jaungoicoa dá ?

E. Bay Jauna.

G. Semea Jaungoicoa dá?

E. Bay Jauna.

G. Espiritu-Santua Jaungoicoa dá? E. Bai Jauna.

G. Iru Jaungoico dira?

E. Ezta Jaungoico eguiazco bat baicic.

G. Aita Semea dá? E. Ez Jauna.

G. Espiritu Santua da Aita, edo Semea? E. Ez Jauna.

G. Cergatic?

E. Cergatic personac diraden diferenteac, Jaungoico eguiazco bat bada ere.

G. Nola dá Jaungoicoa guztiz Poderosoa?

E. Cergatic bere nay-izatearequin beste bague eguitén duan nay duan guztia.

G. Nola dá Criadorea?

E. Cergatic ecer ecetic eguincituan gauza guciac.

G. Nola dá Salvadorea?

F. Cer-gatic ematen digun gracia, eta barcatcen dizquigun pecatuac.

G. Nola dá Jaungoicoa Glorificadorez?

E. Cergatic ematen dion Glorria aren gracion irauten duanari.

G. Jaungoicoac badu corputzaren figuratic guc becela?

E. Eztu Jaungoicoa dan partetic , cergatic dá Espiritu purua, baña badu Guizon dan partetic.

G. Iru Personetatic ceñ eguinzan Guizon ?

E. Bigarrena, ceña dan Semea.

G. Aita eguinzan Guizon?

E. Ez jauna.

G. Espiritu Santua eguinzan Guizon? **E.** Ez jauna.

G. Ceñ eguinzan bada?

E. Semea bacarric , ceñari Guizon eguinic, deritza Jesu-Cristo.

G. Beraz orrela , nor dá Jesu-Cristo?

E. Dá Jaungoicoaren Seme vicia , Guizon eguinzan gu redimitceagatic , eta nola vici eracusteagatic.

G. Cer esan nai dú Jesusec?

E. Salvadorea , edo libratzallea.

- G. Cergatic Salvatu , edo libratu guinducen ?
- E. Gure pecatuetatic , eta demonioaren mendetic.
- G. Cer esan nai dù Cristoc ?
- E. Untatua.
- G. Cer zaz izan zan Untatua ?
- E. Espiritu-Santuaren graciaz , eta Doayaz.
- G. Cristo gure Jauna , nola izan du zan concebitua , ta jaio zan Ama Virgiña-gandic ?
- E. Eguiten zuala Jaungoicoac obra milagrosoa.
- G. Ta Cristoren Ama gueroz beti izan du zan Virginia ?
- E. Bai Jauna , beti izan du zan Virginia.
- G. Cer gatic nai izan du zuan ill Gurutcean ?
- E. Gu pecatutic , eta eriotzatic libratcea-gatic.
- G. Cer aditcen dezu Cristo ill ezquero , jetsi zan infernuetata ?
- E. Ezdet aditcen condenatuen lecura , baicican Limbora , justoac ceudenera.
- G. Nola jetsi zan ?

E. Cristoren Anima Jaungoi-
co-tasunarequin unituric.

G. Eta Corputza nola guel-
ditu zan?

E. Jaungoyco-tasunarequin-
berarequin unituric.

G. Nola piztu zan irugarren
egunean?

E. Biurtcen ciradela juntat-
cera aren Corputza , eta
Anima Gloriosoa , ez gue-
yago illtceco.

G. Nola igo zan Ceruetara?

E. Bere virtute propioarequin.

G. Cer dá egotea eseriric Aita
Jangoicoaren alde escuitic?

E. Izatea Aitac aibat Gloria
Jaungoicoa dan partetic , ta
Guizona dan partetic bes-
te guciac baño gueyago.

G. Noiz etorrico dá viciac,
eta illac juzgatcera?

E. Munduaren azquenean,
edo acabarán.

G. Eta orduan ill guztiac
bear dúe piztu?

E. Bai Jauna , izandu cituz-
ten anima , eta gorputza-
quin beraquin.

G. Cer sinisten dezu , esaten dezunean : sinisten det Santuen Comunioa ?

E. Cristau fielac dutela parte besteren odasun espirituale-tan, corpuz baten miembroac becela , ceña dan Elieza.

G. Cer dá Eleiza ?

E. Dá Cristau fielen Congregacioa , ceñaren burua dan Erromaco Aita Santua.

G. Nor dá Aita Santua ?

E. Dá Cristoren Vicarioa lur-rean, ceñari guztioac gaudem obligatuac obedecitcera.

G. Sinisten dezu Credoac , eta Articuluaz gañera beste gauzaric ?

E. Bai Jauna , Escritura Sagraduan dagoana , ta Jaungoycoac Elizari revelatuidion guztia.

G. Cer gauza dirade orieac

E. Ez dizadala , ori galdetu niri bada naiz ignorantea; Baditu Eliza Ama Santac Doctoreac , jaquingo due-nac eranzuten.

M. Ongui diozu , bada Doc-

oreac bear-due eman contu-
gure Fede Santuco gauza guz-
tiena , eta ez zuc ; Zuretzat
asco dá ematea Articuluená
Credoan dauden becela.

DOCTRINA CHRISTIANA
ren bigarren partea, ceñean de-
claratcen dan cer escatu bear-
dan, eta Eliza Ama San-
taren Oracioac.

ECusi det nola daquizun
cér sinistu bear dezun,
ceña dan lénengo jaquin bear
dan gauza; guacen bigarrene-
ra , ceña dan cér escatu bear-
dan jaquitea, esan ezazu: Norc
esan zuan Aita gurea ?

E. Jesu-Cristoc bere aotic.

G. Certaco ?

E. Guri Oracio eguiten era-
custeco.

E. Cer dá Oracio eguitea ?

E. Dá jasotcea anima Jaun-
goicoagana , eta escatcea
mesedeac.

G. Pater nosterra esaten dezu-
nean , norequin itz egui-

ten dezu? E. Jaungoico
gure Jaunarequin.

G. Non dagó Jaungoico gu-
re Jauna?

E. Lecu guztian, especialmen-
te Ceruan, ta Sacramentu
Santisimo Aldarecoan.

G. Cein dá Oracioetan onena?

E. Pater nosterra. G. Cergati?

E. Cer-gatic Apostuluac es-
catu, ta esan zuan Cris-
toc bere aotic.

G. Cergatic gueyago?

E. Cergatic dituan zazpi peti-
cio caridade guztian funda-
turic. G. Cein dirade?

E. Lenengoa, santificatua
izan bedi Zure Icena.

G. Cer escatcen dezu peticio
orretan?

E. Jaungoicoaren Icena izan
dedilla ezagütua, eta on-
ratua mundu guztian.

G. Cein dá bigarrena?

E. Betor gugana zure Reinua.

G. Cer escatcen dezu peti-
cio orretan?

E. Reina dezala Jaungoicoac
gure animetan emen lur-

rean graciarequin , eta gue-
ro eman dizagula gloria.

G. Cein dá irrugarrena ?

E. Eguin bedizure vorondatea
nola Ceruan , ala lurrean.

G. Cer escatcen dezu peti-
cio orretan ?

E. Eguin dezagula Jangoicoa-
ren vorondatea, lurrean gau-
denac, Bienaventuraduac Ce-
ruan eguiten duen becela.

G. Cein dá laugarrena ?

E. Egun iguzu gure egune-
roco oguia.

G. Cer escatcen dezu peti-
cio orretan ?

E. Eman dizagula Jangoicoac
Corputzarenzat mantenu
conveni zayona , ta anima-
rentzat graciaren mantenu
espirituala ta Sacramentuac.

G. Cein dá bostgarrena ?

E. Barcatu guizquigutzu guru
zorrac, guc gueren zordunai
barcatcen diegun becela.

G. Cer escatcen dezu peti-
cio orretan ?

E. Barcatu dizagula Jaungoi-
coac gure pecatuac , guc

barcatcen diegun becela
agraviatu gaituenai , eta
gazqui eguiñ diguenai.

G. Cein dá seigarrena ?

E. Ez gaitzatzula utci tenta-
cioan erorten.

G. Cer escatcen dezu peticio
orretan ?

E. Ez deguigula utci , Jaun-
goico gure Jaunac eror-
ten , eta consentitcen pen-
samentu , eta tentacio gaiz-
toetan.

G. Cein dá zazpigarrena ?

E. Baicican libra gaitzazu
gaitcetic.

G. Cér escatcen dezu peticio
orretan ?

E. Libra gaitzala Jaungoico
gure Jaunac animaco , ta
corputceco gaitz , eta pe-
ligro guztietatic.

G. Cer-gatic esaten dezu lé-
nengo : Aita gurea , Cerue-
tan zaudena ?

E. Jasotceco viotza Jangoi-
coa-gana , ta escatceco me-
sedeac humildadearequin,
eta confianzarequin.

G. Cér esan nai du itz Amen,
azquenean añaditcen de-
zun arc?

E. Alá izan dedilla.

G. Cér oracio esaten diozcat
zu principalmente Virgiña
Soberanari?

E. Ave Maria, edo Salvea.

G. Esan ezazu : Nórc esan
zuan Ave - Maria?

E. Aingueru San Gabriele,
Maria Virgiña visitacera
etorri zanean.

G. Nórc esan zuan Salvea?

E. Ama Eleiza Santac, ceñac
daducan recibituric.

G. Certacó?

E. Favoreac escatceco Ain-
gueruen Erreguiña Maria
Santísimari.

G. Ave Maria, edo Salvea
esaten dezunean, norequin
itz eguiten dezu?

E. Gure Señora Maria Virgi-
ñarequin,

G. Nor da gure Señora Ma-
ria Virgiña?

E. Dá Señora virtutez, eta

graciaz bete bat, ceña dan
Jaungoycoaren Ama, eta
dagoana Ceruan.

G. Eta Aldarean dagoana nor
dá?

E. Da Ceruan dagoana-ren
imagina, eta semejanza bat.

G. Certacó dago an?

E. Aldarean dagoana ecusi,
ta acorda gaitecen Ceruan
dagoanaz, eta cergatic dan
aren Imagina, reverencia-
tu dezagun.

M. Au berai eguin bear-
dezu beste Santuen Imagi-
naquin.

G. Eguin bear diegu Oracio
Santuai ere?

E. Bai Jauna, gure medianero
edo favorecitzalleai becela.

G. Cer gauza ditade Ain-
gueruac?

E. Dirade Espiritu Bienaven-
turadu batzuec, daudenac
Ceruan, Jangoycoa go-
zatcen.

G. Certaco criatu cituan Jaun-
goyco gure Jaunac?

E. Eternidade gucian abala-

tu, eta bedeincatu dezaen,

G. Certacó gueyago?

E. Aren Ministroac becela
goberna decén Eliza, eta
guarda ditzaen guizonac.

G. Beraz badezu zuc Aingue-
ru guardacoa?

E. Bai Jauna badet, eta gui-
zon bacoitzac du bere Ain-
guerua.

M. Izan eguiozu bada de-
vocio, eta erregutu eguio-
zu egun-ero.

DOCTRINA CHRISTIANA-
ren irugarren partea, ceñean
declaratcen dan cer obra-

tu bear dan.

ECusi det nola daquizun
cer sinistu bear dezun, eta
cer Oracio eguin bear de-
zun, ecusi dezagun oraiñ
nola daquizun cer obratu
bear dezun, Christavac
becela esan ezazu: Ceñ dá
Jangoicoaren Legueco le-
nengo Mandamentua?

E. Jangoicoa amatcea gauza
guztien gañean.

G. Nórc amatcen dú Jaungoicoa?

E. Aren Mandamentuac gordetzen dituanac.

G. Cer dá Jaungoicoa gauza guztien gañean amateca?

E. Nayago izatea galdu vicitza Jaungoicoa ofenditubaño.

G. Certara gueyago obligatzen dù Mandamentu onec?

E. Jangoicoa bacarric adoraterca, corputceco, eta animaco reverencia guztiarequin, sinisten, eta esperatzen duala bera-gan fede osoarequin.

G. Nórc eguiten du pecatu mandamentu onen contra?

E. Idoloac, edo Jaungoico falsoac adoratzen dituenac, eta aetan sinisten duanac.

G. Eta nórc gueyago.

E. Sorguinquerietan, edo gauza supersticiotan sinisten dutenac.

G. Ceñ dá bigarrena.

E. Juramentu falsoric, edo alferric ez eguitea.

G. Norc eguiten dú juramen-
tua alferric ?

E. Juramentua eguiten dua-
nac eguia bague , justicia
bague , eta premia bague.

G. Pecatu dá juramentu alfer-
ra eguitea criaturacgatic ?

E. Bay Jauna ; cergatic oetan
eguiten zayo juramentu
Criadoreari.

G. Cer remedio dá ez eguite-
co juramentu alferric ?

E. Acostumbratcea esatera
bay , edo ez , Christoc era-
custen digun becela.

G. Ceiñ dá Irugarrena ?

E. Jay egunac santificatcea.

G. Nórc santificatcen ditu jay
egunac ?

E. Meza osoa enzuten dua-
nac , ta premia bague aetan
berric eguiten ez tuanac.

G. Ceiñ dá Laugarrena ?

E. Aita , eta Ama onratcea.

G. Nórc onratcen ditu gu-
rasoac ?

E. Obedecitcen dienac , so-
corritcen dituanac , eta re-

verentciatcen duenac.

G. Nor aditcen dirade beste-
ric gurasotzat?

E. Andiagoac edadean, dig-
nidadean, eta gobiernoan.

G. Ceiñ dá Bostgarrena?

E. Iñor ez iltcea.

G. Cer aguintcen dá manda-
mentu onetan?

E. Ez eguitea iñori gaitcic ez
obraz, ez itcez, eta ez
deseoz.

G. Ceiñ dá Seigarrena?

E. Luxuriaco pecaturic ez
eguitea.

G. Cer aguintcen dá Manda-
mentu onetan?

E. Izan gaitecela garbiac, eta
castoac pensamentuetan, it-
cetan, eta obretan.

G. Ceiñ dá Zazpigarrena?

E. Ez ostutcea.

G. Cer aguintcen dá Manda-
mentu onetan?

E. Ez quentcea, ez eduquit-
cea, eta ez nai izatea bes-
teren gauzaric Jabearen vo-
rondatearen contra.

G. Ceiñ dá Zortcigarrena?

E. Testimonio falsoric ez jasorcea, eta guezurric ez esatea.

G. Cer aguintcen dá mandamentu onietan?

E. Ez eguitea progimoaren contra juicio gaiztoric, ez esatea, eta ez aditcea aren faltac.

G. Norc ausicen, du mandamentu au.

E. Razoyaren contra juzgaten duanac, fama quentcen duanac, secretoa descubritcen duanac, edo guezurra esaten duanac.

G. Cer eragozten dá bederaticigarren, eta amargarren mandamentuetan?

E. Dishonestidadearen, eta haciendaren deseoa.

M. Esan itzatzu Ama Eliza Santaren Mandamentuac.

AMA ELIZA SANTAREN
Mandamentuac dirade bost.

L Enengoa, Igandeetan, eta beste Jayetan Meza

osoa enzutea.

Bigarrena , urtean bein gu-
chiena^z confesatcea , edo
leenago illtceco peligrorie
esperatcen badu.

Irugarrena , Pazcoa Resurre-
ciocoetan Comulgatcea.

Laugarrena, Ama Eliza Santac
aguintcen duanean barautcea.

Bostgarrena , Amarrenac , eta
Primiciac pagatcea.

G. Certacó dirade Manda-
mentu oec?

E. Obeto gordetceco Manda-
mentu Divinoac.

M. Esan itzazu Obra Mise-
ricordiazcoac.

OBR A MISERICORDIAZ-
coac dirade amalau , zazpi Es-
piritualac , eta zazpi
Corporalac.

Zazpi Espiritualac dirade oec.

L Enengoa ; eztaquienari
eracustea. Bigarrena, pre-
mia duanari conseju óna emat-
tea, Irugarrena , gaizqui egui-

ten duana corregitcea. Lau-
garrena , injuriac barcatcea.
Bostgarrena , triste dagoana
consolatcea. Seigarrena , gu-
re progimoen miseriac , eta
flaquezac pacienciarequin su-
fritcea. Zazpigarrena , viciac-
gatic , eta illacgatic Jaungoi-
coari erregutcea,

Zazpi Corporalac dirade oec.

L Enengoa , enfermoac vi-
sitatcea. Bigarrena , go-
seac dagoanari jaten ematea.
Irugarrena , egarriac dagoana-
ri edaten ematea. Laugarrena,
cautivoa errescatatcea. Bost-
garrena , narru gorrian dagoa-
na jancitcea. Seigarrena , pere-
grinoari ostatua ematea. Zaz-
pigarrena , illac enterratcea.
G. Cérgatic deitzen zate Obra
misericordiazcoac?

E. Cergatic eztiraden zor Jus-
ticiaz.

G. Noiz obligatcen due pe-
catu mortalaren azpian?

E. Guizon discretoen juicio-

cioan , graveac diraden ne-
cesidadeetan.

DOCTRINA CHRISTIANA-
ren laugarren partea , ceñean
declaratcen diraden Sacra-
mentu recibitu bear
diranac.

ECusi det nola daquizun
cer sinistu ; cer Oracio
eguin ; eta cer obratu bear
dezun ; ecusi dezadan orain
nola daquizun cer recebitu
bear dezun , ceña dan azque-
necoa : esan itzazu Ama Eliza
Santaren Sacramentuac.

AMA ELIZA SANTAREN
Sacramentuac dirade
zazpi.

LEnengo bostac dirade ne-
cesarioac , edo recibitu
bear diradenac obraz , edo de-
seoz , eta oec bague ecin sal-
va diteque guizona , utcitcen
baditu menosprecioz ; beste
biac dirade vorondatezcoac.
Lenengoa , Bautismoa. Biga-
riena , Confirmacioa. Iruga-

rrena, Penitencia. Laugarrena,
Comunioa. Bostgarrena, Ex-
tremauncioa. Seigarrena, Sa-
cerdotearen Ordena. Zazpi-
garrena, Matrimonioa.

G. Cer gauza dirade Sacra-
mentuac?

E. Dirade señaie batzuec ins-
tituitu, edo eguin cituanac
Jesu Christo gure Jaunac
emateco guri oequin bere
gracia, eta virtuteac.

G. Cer gauza dá gracia?

E. Dá izate Divino bat egui-
ten duana guizona Jaun-
goicoaren Seme, eta Ce-
ruaren heredero.

G. Cer virtute ematen ditue
Sacramentuac graciarequin
batean?

E. Principalmente Iru Theo-
logalac, eta Divinoac.

G. Ceiñ dirade?

E. Fedea, Esperanza, eta
Caridadea.

G. Cer gauza dá Fedea?

E. Sinistutcea ecusi ez guen-
duena, cergatic Jangoi-
coac rebelatu duan.

G. Cer gauza dá Esperantzaz?

E. Esperatcea Gloria, eta ondasun Eternoac Jaungoicoaren graciaren, eta gure obra onen medioz.

G. Cer gauza dá Caridadea?

E. Amatcea Jangoicoa gauza guztien gañean, eta gure progimoac, gueren buruac becela, izaten guerala aequin, aec gurequin izatea nay degun becela.

G. Certaco izandu zan instituitua Sacramentu Santu Bautismocoa?

E. Quentceco pecatu originala, eta beste batiatcen danagan aurquitcen dan, edocein.

G. Cer gauza dá pecatu originala?

E. Pecatu ura, ceñarequin jayotcen gueraden, heredituric gure lenengo gurasoetatic.

G. Certaco dá Sacramentu Santu Confirmaciocoa?

E. Confirmatceco, ta ipintceco fuerte Bautismoan reci-

bitu guenduan Fedéan.

G. Certaco dá Sacramentu Santu Penitenciacoa ?

E. Batayatu ezquero eguinda-
co pecatuac barcatceco.

G. Cér pecatu dirade oriec ?

E. Pecatu mortalaac principal-
mente, baita venialac-ere,

G. Cér zauza dá pecatu morta-
tala ?

E. Da esatea, edo eguitca,
pensatcea, edo deseatcea
cerbait gure Jaungoico So-
beranoaren Legue Santua-
ren contra gauza gravean.

G. Cér gatic deritza mortala ?

E. Cér gatic ilcen duan egui-
ten duanaren anima.

G. Cér parte ditu Penitenciac
quentceco pecatu mortala ?

E. Iru. G. Ceñ dirade ?

E. Biotceco contricioa, aozco
Confesioa, eta Obraz-co
satisfacioa.

G. Pecadoreac pecatu morta-
lean erorten dán guztian
beardu Confesatu bereala
pecatua barcatceco ?

E. Ongui izango lizateque,

baña ezta necesarioa.

G. Cer eguin bear dú bada ?

E. Bere pecatuen dolore egui-
azcoa eduquicea , emendat-
ceco , eta Confesatceco pro-
posituarequin Ama Eleiza
Santac aguintcen duanean.

G. Cer gauza dá pecatu veniala?

E. Dá pecatu mortalaren dis-
posicio bat.

G. Cergatic deritzá veniala?

E. Cergatic erraz erorten dan
guizona artan , eta erraz
barcatcen dan.

G. Cembat gauzagatic barcat-
cen dá ?

E. Bederatci-gatic.

G. Cein dirade ?

E. Lénengoa , Meza enzutea-
gatic. Bigarrena, Comulgat-
ceagatic. Irugarrena, Confe-
sio Generalagatic. Laugarre-
na, Obispoaren Bendicioaga-
tic. Bostgarrena, ur Bedinca-
tuagatic. Seigarrena, Ogui be-
dincatuagatic. Zazpigarrena,
Aita gurea esateagatic. Zor-
cigarrena, Sermoya aditcea-
gatic. Bederatcigarrena, pe-

chuco golpe-agatic, escatcen
zayola barcacioa Jaungoico
gure Jaunari.

G. Certaco dá Sacramentu
Santu Comuniocoa?

E. Recibitcen degula bear-
dan disposicioarequin, izan
dedin gure animen mante-
nimentua, eta aumenta-
dizagun gracia.

G. Cer recibitcen dezu Sacra-
mentu Santu onetan?

E. Christo gure Jauna Jaun-
goico, eta Guizon eguiaz-
coa, ceña dagoan verda-
deramente Sacramentu San-
tísimo onetan.

G. Certaco dá Sacramentu
Santu Extremaunciocoa?

E. Iru gauzataraco.

G. Ceñ dirade?

E. Lenengoa vicitzà gaizto pa-
satuaren artastoac, eta re-
liquiac quentceco. Bigarre-
na, animari indarrac emate-
teco demonioaren tenta-
cioen contra. Irugarrena,
corputzari osasuna emate-
co, conveni bazayo.

G. Certaco dá Sacramentu
Santu Ordenacoa ?

E. Consagratceco , eta Orde-
natceco Elizaco Ministro
dignoac , nola diraden Sa-
cerdoteac , Diaconoac , eta
beste gañeracoac.

G. Certaco dá Sacramentu
Santu Matrimoniocoa ?

E. Ezcontceco , eta emateco
ezconduai gracia , onequin
vici ditecen paquean , eta
criatu ditceen semeac Ce-
ruraco.

Pecatu Capitalac dirade zazpi.

L Enengoa , Soberbia. Bi-
garrena , Avaricia. Iru-
garrena Luxuria. Laugarre-
na , Ira. Bostgarrena , Gu-
la. Seigarrena , Embidia.
Zazpigarrena, Naguitasuna.

G. Cergatic deitu diezu pe-
catu Capitalac , zazpi co-
munmente , edo gueyenean
mortalac esaten zatenai ?

E. Deitu diet Capitalac , cer-
gatic diraden , beste vicio
actatic jayotcen diraden

buruac , iturriac , eta sus-
trayac becela , eta morta-
lac deitcea ez dator aiñ on-
gui , bada ascotán ez dirade
venialac baño gueyago.

G. Noiz dirá mortalac?

E. Jaungoicoaren ; eta pro-
gimoaren caridadearen con-
tra diradenean.

G. Noiz diradé caridadearen
contra?

E. Aequin ausitcen dañean
Jaungoicoaren , edo Eliza-
ren Mandamenturen - bat
gauza gravean.

G. Cer dá Sobervia?

E. Besteac baño gueyago izate-
co appetitu desordenatu bat.

G. Cer dá Avaricia?

E. Haciendaren appetitu , edo
deseo desordenatu bat.

G. Cer dá Luxuria?

E. Aragiaren gusto ciqui-
ñen appetitu desordenatu bat.

G. Cer dá Ira?

E. Venganzaren deseo desor-
denatu bat. G. Cer dá Gula?

E. Jateco , ta edateco deseo
gueyegui bat.

G. Cer dá Embidia?

E. Besterén onaren damutasuna.

E. Cer dá Naguitasuna?

E. Obra onac eguiteco animoaren falta.

*Zazpi vicio oen contra dirade
zazpi virtute,*

Soberviaren contra , hu-
mildadea. Avariciaren-
contra , liberalidadea. Luxu-
riaren contra , castidadea. Ira-
ren contra , paciencia. Gularen
contra , templanza. Embidia-
ren contra , caridadea. Nagui-
tasunaren contra , diligencia.

*Animaren Etsayac ceinzueta-
tic igues eguin bear de-
gun dirade iru.*

Lēnengoa , Mundua. Bi-
garrena , Demonioa.
Irugarrena , Araguaia.

G. Nola igues eguiten dá
Mundua - gandic?

E. Despreciatcen dirala aren
pompac , eta vanidadeac.

G. Nola igues eguiten dá
Demonioa - gandic?

E. Oracio arequin , eta humil-
dade arequin.

G. Nola igues eguiten dá
Araguia - gandic ?

E. Mortificacio aquin , vigilia-
quin , eta baravaquin.

Eta au dá etsairic andiena:
cergatic araguaia ecin apar-
tatuco degu gure-gandic:
baña bai Mundua , eta
Demonioa.

Virtute Teologalac dirade iru.

L Eenengoa , Fedea. Bigar-
rena , Esperanza. Iru-
garrena , Caridadea.

Virtute Cardinalac dirade lau.

L Eenengoa , Prudencia, Bi-
garrena , Justicia. Iru-
garrena , Fortaleza. Lau-
garrena , Templanza.

*Corputzaren Sentiduac dirade
bost.*

L Eenengoa , ecustea be-
guiaquin. Bigarrena , adit-
cea belarriaquin. Irugarrena
gustatcea aoarequin. Lau-

garrena, usai eguitea sudur-
raquin. Bostgarrena, uquit-
cea escuaquin.

G. Certacó emancigun Jaun-
goycoac sentiduac, eta besa-
te miembroac?

E. Guztiaquin servitceco aren
Divina Magestadea.

Animaren Potenciac dirade iru.

MEmoria, Entendimen-
tua, eta Vorondatea.

G. Certacó emancigun Jaun-
goicoac Memoria?

E. Acordatceco arzaz, eta
aren mesede aundiaz.

G. Certaco eman-cigun En-
tendimentua?

E. Ezagutceco Jaungoicoa,
eta argan pensatceco.

G. Certaco eman-cigun Jaun-
goicoac Vorondatea?

E. Ama dezagun ontasun guz-
tia duena becela, eta pro-
gimoa argatic.

*Espiritu Santuaren Doayac di-
rade zazpi.*

LEnengoa, Jaquin duriaco
Doaya. Bigarrena, Entendi-

mentuco Doaya. Irugarrena,
Consejucó Doaya. Laugarre-
na, Fortalezaco Doaya. Bost-
garrena, Cienciaco Doaya.
Seigarrena, Piedadeco Doaya,
Zazpigarrena, Jaungoicoaren
bildurtasuneco Doaya.

*Espiritu Santuaren fructuac
dirade amabi.*

L Enengoa, Caridadea. Bi-
garrena, Paquea. Irugar-
rena, Animaren anditasuna.
Laugarrena, Benignidadea.
Bostgarrena, Fedea. Seigarre-
na, Continencia. Zazpigarre-
na, Gozo espirituala. Zortci-
garrena, Paciencia. Bederat-
cigarrena, Ontasuna. Amar-
garrena, Mansedumbrea.
Amaica-garrena, Modestia.
Amabi-garrena, Castidadea.

Bienaventuranzac dira zortci.

1 **B**ienaventuraduac pobre-
za escogitcen duenac
cergatic aena dan Cerueta-
co Reynua.
2 Bienaventuraduac mansoac;

tergatic aec izango dirade
lurraren javeac.

3 Bienaventuraduac negar-
eguiten duenac; cergatic aec
izango dirade consolatuac.

4 Bienaventuraduac Justicia-
ren gosea, eta egarría due-
nac; cergatic aec izango di-
rade contentatuac.

5 Bienaventuraduac miseri-
cordiosoac; cergatic aec al-
canzatuco due misericordia.

6 Bienaventuraduac viorz gar-
bia duenac; cergatic aec
ecusico due Jangoicoa.

7 Bienaventuraduac paque-
osoac; cergatic aec izango
dirade deituac Jaungoicoa-
ren semeac.

8 Bienaventuraduac Justicia-
gatic persecucioa padecit-
cen duenac; cergatic aena
dá Ceruetaco Reinua.

G. Cer esan dezu oraiñ?

E. Zortci Bienaventuranzac.

G. Cer gauza dirade Biena-
venturanzac?

E. Virtuteen, eta Espiritu-
Santuaren Doayen Obra-

tic onenac.

G. Nor dirade pobreza esco-
guitcen duenac.

E. Nay ez duenac honraric
eta aberastasunic, chiquiac
izana-gatic ere.

G. Nor dirade mansoac?

E. Gorrotoric ez duenac ezta
aren movimenturic-ere.

G. Nola dirá lurraren javeac?

E. Bere buruen jaunac becela.

G. Nor dirade negar eguiten
duenac?

E. Gustoac utcitcen dituenac
chiquiac izanagatic-ere.

G. Nor dirá justiciaren go-
sea, eta egarria duenac?

E. Cuidaduatequin obligacio
duen guztia eguiten duenac.

G. Cein dirade Misericordio-
soac?

E. Piedade guztia duenac ar-
rotzaquin-ere.

G. Nor dirade viotz garbia
duenac?

E. Beren pasio gucietan mor-
tificatcen diradenac.

G. Nor dirade Paqueosoac?

E. Paquea obratcen duenac be-

retan , eta beste-etan.

G. Nór dirade Justicia gatic padecitcen duenac ?

E. Justician firme daudenac, perseguituac izanagatic ere.

G. Cergatic deitcen zaye oei Bienaventurantzac ?

E. Cergatic oetan dagoan vicitza onetaco Bienaventuranza , eta bestecoaren esperantza.

M. Jaungoicoac eramán gaitzala gucioc ara. **E.** Amen.

Confesio Generala.

NI peccataria confesatcen naitzayo Jaungoico guciz Poderosoari , Santa Maria beti Virginiari, San Miguel Aingueruari , San Juan Bautistari , San Pedro , eta San Pablo Apostolui, Santu guztiai, eta Zuri Aita Espirituala; cerren eguin dedan peccatu pen-samentuz , itcez , eta obraz, nere culpaz , nere culpaz, guztiz nere culpa andiaz. Argatic erregutcen diot Santa-

Maria beti Virginari, San Miguel Aingueruari, San Juan Bautistari, San Pedro, ta San Pablo Apostoluai, Santu guztiai, eta zuri Aita Espirituala erregutu-guiozu nigatic Jaungoico gure Jaunari. Amen.

CONCIENCIA EGUNERO
esaminatceco moduac ditu bi
tempora, eta bost puntu.

Lenengo tempora.

GOicean esnatcen daneari jasoco-du viotza Jaungoicoagana, eta ofrecitucodiozca egun artaco pensamentuac, itzac, eta obrac; proposituco-du, edo artuco-du propositua ez ofendiceco arean Divina Magestadea, ta escatucodio aú cumplitceco gracia,

Bigarren tempora.

ARratsean oera etcin baño lenago, jarrico-dá velaunico, esango-du Confesio Generala, eta eguingo-dú emen esaten dana,

Lénengo Puntua.

EMango diozca graciac Ja-
ungoicoari mesede reci-
bitu dituanacgatic, nola dira-
den, cergatic criatu-zuan, re-
dimitu-zuan, Christau-eguin-
zuan, eta conservatcen-duan,
particularmente berari eguin
diozcan mesede principalac-
gatic, ceñac-gatic zor dion
ezaguera particularra.

Bigarren Puntua.

EScatuco díó arén Divina
Magestadeari arguia, ta gracia
ezagutceco egun artaco faltac,

Irugarren Puntua.

JUango dá pensatcen esnátu
zanetic ordu artaraño, ceñean
aurquicen dan, pensatcen dua-
la ordutic ordura, pensamen-
tuz, itcez, eta obraz, cer eguin,
esan, eta pensatu duan.

Laugarren Puntua.

ATeraco ditu garbiro obra

on eguin dituenac, eta eman-
go diozca graciac Jaungoy-
coari aec-gatic.

Bostgarren Puntua.

Artuco du damutasuna bi-
otcetic eguin dituen falta guz-
tiena, eta escatuco dio Jaun-
goicoari aén barcacioa, pro-
ponitcen duala emendatcea,
eta eguingo dú acto contrici-
ozcoa seguiteen dan moduan.

Acto Contriciocoa.

NEre Jesu-Cristo Jauna;
Jaungoico eta Guizon egui-
azcoa, nere Criadorea, eta
Redentorea. Zu ceradena iza-
nagatic, eta cergatic amatcen
zaitudan beste gauza guztiac
baño gueiago, damudet Jau-
na nere biotz guztitic Zure
Magestadea ofenditua artcen-
det propositu firmea ez gue-
yago peaturic eguiteco, eta
apartatceco Zute Ofensaco
ocasio guztietatic, eta confe-
satceco, eta cumplitceco pe-

niteneia: ofrecitcen dizut, Jau-
na nere vicitza, obrac, eta
trabajuac nere pecatuen satis-
facioraco, ta nola suplicatcen
dizudan, ala daducat confian-
za Zure ontasun, ta miseri-
cordia infinitoagan barcatuco
dirazula Zure Odol precioso,
Pasio, eta Eriotzaren mere-
cimentuac-gatic, eta emango
didazula gracia emendatceco,
eta perseverarceco nere vici-
guztian. Amen.

**ENCARNACIOCO MISTE-
rioaren esplicacioa.**

G. Certan consistitcen dá
Encarnacioco Misterioa?

E. Trinitade Santisimoco bi-
garren Persona, ceña dán
Semea, Guizon eguitean
Maria Santisimaren Entra-
ña garbietan, guizonaren
obra-gabe, baicican Espiri-
tu-Santuaren Obraz, guel-
ditcen zala Señora aú Virgi-
ña Semea eguin-baño-lén,
eguitean, ta eguin ezquero.

G. Cer Obra eguin zuan Es-
piritu Santuac?

E. Formatu zuan Maria Santi-
simaren Entrañetaco Odol
garbiarequin Jesu Christo
gure Jauna-ren Corputza,
criatu-zuan Anima, unitu
zuan Anima Corputzare-
quin, Anima, ta Corputza
unitu-cituan Semearen Per-
sonarequin, ta aú izan du
zan eguitea Jaincoa guizon.

G. Obra maravilloso aú Es-
piritu Santuac becela, et-
zuen eguin Aitac, eta Se-
meac-ere?

E. Bay Jauna, irurac eguin
zuten.

G. Cer gatic esaten dá bada
izandu-zala Espiritu San-
tua-ren Obra?

E. Cergatic izan zan amorioz-
co obra, eta amorioa atri-
buitcen zayo Espiritu San-
tuari. Aitari Poderea, eta
Semeari Sabiduria becela;
baña Iru Personac, Jaun-
goico guztiz Poderoso ba-
tec becela, eguin baceben

ere obra Soberano au, Semeac bacarric artu cebanguizonaren naturaleza; one-gatic ditu Semeac bi naturaleza, bata Divinoa Jaungoicoa dán partetic, ta bestea Humanoa Guizona dan partetic; eta Aitac, eta Espiritu Santuac ez-due Jaungoicoaren naturaleza baicic.

G. Cembat Entendimentu ditú Cristoc?

E. Bi, bata Divinoa, Jaungoicoa-dan partetic, eta bestea Humanoa Guizona dán partetic.

G. Cembat vorondate ditú Cristoc?

E. Bi, bata Divinoa Jaungoicoa dan partetic, eta bestea Humanoa Guizona-dan partetic.

G. Cembat Persona aurquitzen dirade Cristo-gan?

E. Bat bacarra, eta aú da Persona Divinoa; bada Persona humanoric ezta aurquicen Cristo-gan.

G. Cembat Memoria ditu

Cristoc ?

E. Bat , eta aú Guizona dan partetic, cergatic Jaungoycoa dán partetic gauza guztiac dauzca presente, ta ezdu memoria-ren bearric.

G. Cristoc badú Aitaric, edo Amaric ?

E. Jaungoicoa-dan partetic badu Aita, ceña-dan Aita Eternoa, Trinitade Santisimoco leenengo Persona, eta eztu Amaric; eta Guizona-dan partetic dú Ama, ceña-dan Maria Santisima, eta eztu Aitaric.

G. Christo, Jaungoicoa dan partetic, edo Guizona-dan partetic izanduzan lénago ?

E. Jaungoicoa-dan partetic izandu zan ascoz leenago, guizona-dan partetic baño; cergatic Cristoc, Jaungoicoa dan partetic eztu principioric, eta temporaric Jaungoicoa dan partetic izandu eztanic; baña guizona-dan partetic izanduda tempora Cristo izandu ezana.

G. Non dago Cristo?

E. Jaungoycoa dan partetic dago lecu guztian ; baña guizonadan-partetic eztago Ceruan , eta Aldareco Sacramentu Santuan baicic.

SACRAMENTU SANTU
Aldarecoa-ren esplicacioa.

G. Cer dagò Aldareco Sacramentu Santuan ?

E. Dago Jesu-Christo gure Jauna Jaungoicoa eta Guizon eguiazcoa Ceruan dagoan becela.

G. Cer dago Hostian consagratu baña leenago ?

E. Ogui pisca bat.

G. Eta cèr dago consagratu ezquero ?

E. Dago Jesu-Cristo gure Jauna-ren Corputza. Eta no-la corputza dagoan viciric, eta unituric Jaungoycoaren Semea-ren Personarequin, badago Odola ere , bai-ta anima , Jaungoico-tasuna, tairu Persona Divinoac-ere.

G. Cer dagó Calízan consagra-
gratu baño lénago ;

E. Ardo purua , ur tanto ba-
tequin.

G. Eta cer dago Consagratu
ezquero ;

E. Dago Jesu-Christo gure
Jaunaren Odola : eta nola
dagoan Corputza-requin
unifuric, badago Corputza-
ere, bai ta Anima , Jangoi-
cotasuna , eta iru Persona
Divinoac-ere, alaco modu-
an nun Jesu-Cristo guztia
dago Hostian, ta Jesu-Cris-
to guztia dogo Calizan.

G. Ecusten dá Jesu-Christo
gure Jauna Sacramentu
Santu onetan ;

E. Ez ta ecusten oguiaren , ta
ardoaren colorea , eta bes-
te accidenteac baicic ; baña
an eztago oguiric , eta ar-
doric Sacerdoteac Consa-
gratu ezquero.

G. Hostia Consagratuaren er-
dia , edo parte bat recibit-
cen duenac , recibitcen-dú
Jesu-Christo guztia ;

E. Guztia recibitcen-dú ente-
roa , edo osoa ; bada aren
Divina Magestadea aimbese-
te dago Hostiaren parteric
chiquianean , nola Hostia
guztian ; cergatic partitcen
badu-ere Sacerdoteac Hos-
tia consagrata pusca asco-
tan, ezta particen JesuCrís-
to Gure Jauna ; baicican
guélditcen-da osoa parte
bacoicean, aín aundia , edo
osoa , parte chiquian , nola
aundian.

G. Cembat gauza bear diradi
de ondo Comulgatceco ?

E. Iru Jauna.

G. Ceín dirade ?

E. Leenengoa , cer recibitu
bear duan jaquitea. Bigar-
rena, barau naturalean ego-
tea. Irugarrena , Jaungoy-
coaren gracion egotea.

*Oracioa Comulgatcera dijoa-
nean esateco.*

Nere Jauna , eta Jesus
dultcea , nic deseaten

det zure Divina Magestadea
recibitcea espiritu garbi, eta
caridade-arequin, ceñarequin
recibitu cinduan zure Ama
Virgiana Santisimac, eta Ce-
ruco Santu guztia.

*Oracioa Comulgatu ezquero
esateco.*

O Ceruetatuco, eta lurreco
Jaun Soberanoa! Cer
merecimentu izandu det nic
etorceco nigana aiñ Jaun
andia? Bedeincatua izande-
dilla zure Ontasun, eta mise-
ricordia; cergatic eguiten
diozun aimbeste mesede zu-
re criatura oni: Aingueruac,
eta criatura guztia bedein-
ca zaitzatela, Jauna, pida-
de aundi onegatic.

*Espliatcen dirade Confesio
onarne condicioas.*

G. **C** Embat dirade Con-
fesio onaren condi-
cioac? **E. Bost,**

G. Cein dirade ?

E. Lenengoa , Examina, Bi-
garrena , Dolorea. Iruga-
rrena , Propositua. Lauga-
rrena , Confesioa. Bosiga-
rrena , Satisfacioa.

G. Cer gauza dá examina ?

E. Pecatu eguin dituanac me-
moriara ecartcea , confe-
satceco guztiac.

G. Cembat tempora bear dá
pecatuac memoriara ecar-
teco ?

E. Ez ta dembora señalaturic
baicican bere capacidatea-
requin , eta tempora con-
fesatu gabe egon danare-
quin conforme , bear du
artu tempora necesitatcen
duana ; Eta ipini negocio
importancia andico batean
ipinten dan cuidadua ; cer-
gatic au da eguitecoric im-
portanténa.

G. Nondic ecarrico ditú pe-
catuac memoriara ?

E. Jaungoycoaren Legueco
Mandamentuetatic, eta Eli-
za Ama Santaren-etatic,

consideratcen duala , cēr
mandamentu - rēn contra
eguin duan pecatu, ta cem-
bat bider , bere persona-
ren estadu , oficio , edo
empleo arequin conforme,
ateratceco onela garbiro
contua pecatu pensamen-
tuz , itcez , eta obraz
eguin dituanenaz.

G. Cēr Gauza dá Dolorea?

E. Jaungoicoa ofenditutaco
damutasuna.

G. Cēmbat modutan dá Do-
lorea ?

E. Bitan , batari deritza Con-
tricioa , eta besteari Atri-
cioa.

G. Cēr gauza dá Contricioa?

E. Da Jaungoicoa ofendi-
tutaco damutasuna , izana-
gatic aren Divina Mages-
tadea dan becin ona , san-
tua , eta amablea.

G. Cēr gauza dá Atricioa?

E. Jaungoicoa ofenditutaco
damutasuna pecatuaren it-
sustasunagatic , edo cerga-
tic pecatua dala mediante,

aparta gaitzaquean Ceru-
co Gloriatu, eta castigatu
Infernucopenaquin.

G. Cein dá dolore oetan bie-
tan onena?

E. Contricioa dá ascoz obea
Attricioa baño; cergatic ac-
to Contriciozco eguiazcoa
eguiten duánari; confesat-
ceco proposituarequin bar-
catcen zaizca pecatuac con-
fesatu baño leenago; eta
acto aú eguiten duan ins-
tante artan, guelditcen dá
Jaungoicoaren gracion; ba-
ña Attriciozco acto eguiten
duanari etzaizca barcatcen
pecatuac Confesioco Sacra-
mentuarequin batean bai-
cic: Eta onegatic balijoaz
Confesatzera persona bi,
bata Contricioaren dolo-
rearequin, eta bestea Attr-
icioarequin, eta biac ilco-
balira confesatu baño lé-
nago, Contricioarequin di-
joana salvatuco litzaque,
eta condenatuco litzateque
Attricioarequin dijoana.

G. Peccatu mortalean dagoa-
na, aurquituco balitz illtce-
co peligroan, ta confesore-
gabe nola libratuco litza-
teque peccatutic?

E. ACTO Contriciozco bat
eguin da.

G. Cer gauza dá propositua?

E. Da determinacio fime bat
ez bere vicitzaco dembora
guztian beñere peccaturic
eguiteco, eta apartatceco
peccatu eguiteco occasio gu-
cietatic.

G. Apartatcen eztanac pecca-
tu eguiteco occasiotic, apar-
tatu al ditequeala, daduca
propositu eguiazcca?

E. Ez Jauna, baicican falsoa.

G. Cér aditcen dezu confe-
sioa-gatic?

E. Confesatcea peccatu mor-
tal guciac utci-gabe bateric,
lotsaz confesatu bague.

G. Bada peccatu venialac con-
fesatceco obligacioric?

E. Obeago dá Confesatcea,
baño ez dá obligacioric.

G. Peccatu mortal bat confe-

satcea aztutcen bazayo,
eguingo dú Confesio ona?

E. Eguingo dú Confesio ona
ezpazayo aztutcen exami-
ñaren faltaz, baña izango
dú obligacioa, Confesatce-
co urreneco confesioan pe-
catu aztutcen zayona.

G. Pecatu mortal bat lotsaz
Confesatu gabe utcizen
deuana, salva diteque
beste penitenciaquin?

E. Ecin salva diteque eguin-
go balituere Santu guz-
tiac eguin cituen baño pe-
nitencia gueyago.

G. Arquitcen bada pecata-
ria peccatu chit grave, eta
itsusi batequin, edo asco-
requin, billatuco dú erreme-
dioa Erromara juan-gabe?

E. Edoceñ Confesorec billa-
tuco diò erremedioa Erro-
mara juan-gabe.

G. Acusa dezaque confesoreac
penitentea Inquisiciora?

E. Ecin acusa dezaque vicirie
dagoala erreco balute-ere.

G. Beraz ez ta escusaric bate-

re, pecatuac confesatu gabe utciteco?

E. Ez jauna, eta Confesatcen ezdituana bere culpaz condenatuco da erremedio-gabe.

G. Cer gauza dá satisfacioa?

E. Pagatcea penitenciac obraquin pena, pecatuacgatic zor dana.

G. Certan consistitcen dá satisfacio aú?

E. Confesoreac ematen duan penitencia aceptatcean, eta cumplitcean.

G. Penitencia aceptatcen duanac, cumplitceco intencioarequin, eguiten-dú confesio ona, ezbadu cumplitcen?

E. Bay jauna, baño cumplitu gabe utcitcen duan penitencia gravea bada, eguiten-dú pecatu mortala, eta guelditcen dá obligacioarequin, pecatu aú confesatceco, urreneco confesioan.

ORACIOA CONFESATCE-
ra dijoanean esateco.

JAUN altu , ta Soberanoa,
eta Jaungoico Eternoa,
Aita , eta Semea , eta Espiritu
Santua. Nic sinisten det fir-
memente , emango diezula
premioa onay , eta castigua
gaiztoai. Daducat nere peca-
tu guztien damutasuna Zu
ceradena izanagatic , eta cer-
gatic amatcen zaitudan beste
gauza guztia baño gueya-
go , proponitcen det firmeza
guztiarequin emendatcea zure
gracia divinoarequin , eta nay
det cumplitu penitencia con-
fesoreac ematen didana. Eta
daducat esperantza Zure on-
tasun , eta misericordia infi-
nitoa-gan barcatuco dirazula,
eta salvatuco nazula , nere
Jesu-Christo Jauna-ren me-
recimentu aundiac-gatic

Amen Jesus.

ORACIO A CONFESATU.

ez quero esateco.

Enaten diozcat gracia as-
co gure Jesu-Cristo Jaunari,
cérgatic utci citan onen erre-
medio erraza, eta suavea ne-
re pecatuen barcacioa alcan-
zatceco, eta proponitcen det
ez gueyago aren Divina Ma-
gestadea ofenditcea, Amen.

*Acto Fedeco, Esperanzaco, ta
-Caridadecoac, ceñac eguin
bear diraden urtean
bein guchiena.*

ACTO FEDECOA.

Sinisten det dala Jaungoi-
co eguiazco bat, eta iru Per-
sona diferenteac, ceñac dira-
den Aita, eta Se nea, eta Es-
piritu-santua. Sinisten det Tri-
nidade Santisimoco bigarren
Persona eguin zala Guizon
Maria Santisimaren Entraña
garbietan, Espiritu Santuaren
obraz, ta virtutez, guelditcen

zala Señora Soberana à Vir-
giña , Semea eguin baño lén,
eguitean , eta eguiñ ezquero.
Sinisten det Jaun onec pade-
citu zuala , eta ill zala gu sal-
vatcea gatic , piztu zala ill en
artetic iru-garren egunean, igo
zala Ceruetara , eta etorríco
dala viciac , eta illac juzgat-
cera : aú dá onac premiatce-
ra , eta gaiztoac castigatcera.
Sinisten det Aldareco Sacra-
mentu Santuan dagoala Jesu-
Cristo gure Jauna , Jaungoi-
co, eta Guizon eguiatzcoa Ce-
ruan dagoan becela. Sinisten-
det Ama Eliza Santa Catoli-
ca Erromacoac sinisten duan
guztia , eta Fede onetan nai
det vici , eta ill.

ACTO ESPERANZACOA.

DAducat esperanza Jaun-
goicoa-gan , barcatuco
dirala nere pecatu guztíac,
eta emango dirala bere gracia
eta Gloria bere Misericor-
dia infinito-gatic , Jesu

Cristo nere Jauna-ren me-
recimentuac-gatic , eta aren
Ama Santissima-ren erreguac-
gatic eguiten badet nere par-
tetic obligacio dedana , eta
eguin dezaquedana , ceña dán
penitencia eguiazcoa.

ACTO CARIDADECOA.

A Matcen det Jaungoicoa
beste gauza guztiac ba-
ño gueyago , eta nayago di-
tut galdu guztiac aren Divi-
na Magestadea baño. Eta nai
nuque amatu , munduco Jus-
tu guztiac , eta Ceruco Bien-
aventuraduac , eta serafin gu-
ciac amatcen duen becela. Eta
posible baliz , nai nuque ama-
tu , beraren Ama , ta nere Se-
ñora Maria Santisimac amat-
cén duan becela. Ez amatua,
ofenditua , izatea aimeste
ofenditcen dutenac , eta guz-
tiac ez amatcea aren Divina
Magestadea , bera dana iza-
nagatic , damu det nere viotz
gucitic , eta proponitcen det

emendat ceo, aren gracia me-
diante dala. Amen,

MARIA SANTISSIMAREN
Letania.

K yrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Christe audinos.

Christe axaudi nos.

Pater de Coelis Deus.

Miserere nobis.

Filij Redentor mundi Deus.

Miserere nobis.

Spiritu Sancti Deus.

Miserere nobis.

Sancta Trinitas unus Deus.

Miserere nobis.

Sancta Maria. Ora pro nobis.

Sancta Dei Genitrix. Ora.

Sancta Virgo Virginum. Ora.

Mater Christi. Ora.

Mater Divinae Gratiae. Ora.

Mater Purissima. Ora.

Mater Castissima. Ora.

Mater Inviolata. Ora.

Mater Intemerata. Ora.

Mater Immaculata. Ora.

Mater Amabilis.	Ora.
Mater Admirabilis.	Ora.
Mater Creatoris.	Ora.
Mater salvatoris.	Ora.
Virgo Prudentissima.	Ora.
Virgo Veneranda.	Ora.
Virgo Predicanda.	Ora.
Virgo Potens.	Ora.
Virgo Clemens.	Ora.
Virgo Fidelis.	Ora.
Speculum Justitiæ.	Ora.
Sedes Sapientiæ.	Ora.
Causa nostræ lætitiæ.	Ora.
Vas Spirituale.	Ora.
Vas Honorabile.	Ora.
Vas Insigne Devotionis.	Ora.
Rosa Mistica.	Ora.
Turris Davidica.	Ora.
Turris Eburnea.	Ora.
Domus Aurea.	Ora.
Fœderis Arca.	Ora.
Janua Cœli.	Ora.
Stella Matutina.	Ora.
Salus Infirmorum.	Ora.
Refugium Peccatorum.	Ora.
Consolatrix Afflictorum.	Ora.
Auxilium Cristianorum.	Ora.
Regina Angelorum.	Ora.
Regina Patriarcarum.	Ora.

Regina Profetarum. Ora.
Regina Apostolorum. Ora.
Regina Martirum. Ora.
Regina Confessorum. Ora.
Regina Virginum. Ora.
Regina Santorum omniû. Ora.
Agnus Dei qui tollis peccata
mundi. *Parce nobis Dómine.*
Agnus Dei qui tollis peccata
mundi. *Exâudinos Domine.*
Agnus Dei qui tollis peccata
mundi. *Miserere nobis.*
ÿ. Ora pro nobis Sancta Dei
Genitrix. R. *Ut digni efficia-
mur promisionibus Christi.*

O R E M U S.

GRatiam tuam quæsumus
Dómine, mentibus nos-
tris infunde, ut qui Angelo
nuntiante Christi Filij tui in-
carnationem cognovimus, per
Pasionem ejus, & Crucem ad
Resurrectionis Gloriam per-
ducamur, Per eundem Chris-
tum Dom. nostrum. Amen.

F I N.

